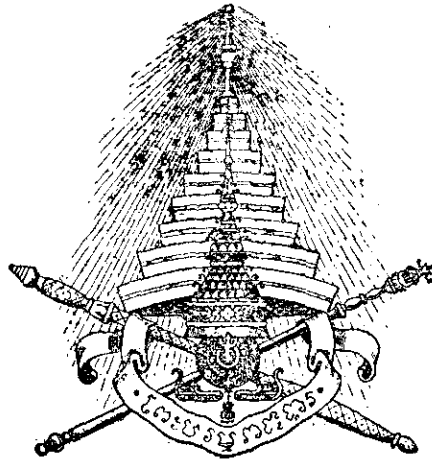

พ.ศ. ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๖๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ หน้า ๓๕๓

พระบรมนุญาตทรัพย์สินเชดย
พระพุทธศักราช ๒๔๖๐

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตกาล ๒๔๖๐ พรรษา
ปัตยุบันกาล ฝนที่ร่ำวัตส์ วิษุวัตทิน กรกฎาคมมาส
ศุกระวาร กาลกำหนด

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราวุธ เอก
อรรคมหาบุรุษบรมนราธิราช พินิตประชานารถมหาสมมตวงศ
อดิศักยพงสวัมลรัตน ราชัตติยราชนิกโรดม จาตุรันตบรมมหา
จักรพรรดิราชสังกาศ ประเมนทรธรรมิกมหาราชาธิราช บรมนารถ

เล่ม ๓๔ หน้า ๓๕๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖

บรมบพิตร พระมวงกุเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสถิตย์ณพระที่นั่ง
ไพศาลทักษิณ เณรมหินทรราชสมาคม พร้อมด้วยพระบรมวงศ
แลเสนาบดี รัฐมนตรีองคมนตรีกวีชาติ ชุมนุมเฝ้าเบื้อง
พระบาทประวร ทรงพระอนุสรรมิ่งว่า ในบุรพังคมรัชกาล
ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระธรรมนูญศาลยุติธรรม
ขึ้นไว้เป็นเดิม บัดนี้สมควรจะจัดตั้งเพิ่มขึ้นให้บริบูรณ์ด้วย
ประดิษฐานศาลทรัพย์สินเฉลยไว้ ให้เป็นกระทรวงศาลได้พิจารณา
พิพากษากรณี อันกำลังทหารพลนาวิแลพนักงานกรมเจ้าท่า
ได้จับคร่าเรือ แลสินค้าของลงระวางเป็นทรัพย์สินเฉลยในน้ำนั้น
สยามแลทะเลหลวง ตามทำนองราชการแห่งเจ้ากระทรวงทหาร
เรือในเวลาสงคราม จึงมีพระบรมราชโองการสุรสิงหนาทดำรัส
เหนือเกล้าฯ ให้ตราพระธรรมนูญศาลเพิ่มขึ้นไว้ โดยพระราช
บัญญัติบทมาตราดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระธรรมนูญศาลทรัพย์สิน
เฉลย พระพุทธศักราช ๒๕๖๐ บทวิเคราะห้คำว่า "ทรัพย์สินเฉลย" นี้
ได้แก่เรือ ฤาสินค้า อันกำลังพลนาวิกของผู้ทำสงครามเข้าจับคร่า
ยึดเอาได้ด้วยอำนาจยุทธธรรมนิยม ในทะเลน่านน้ำฤาเมืองท่า แล
ให้ใช้เป็นพระราชกำหนดกฎหมายตั้งแต่วันที่ลงประกาศสืบไป

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ หน้า ๓๕๕

มาตรา ๒ ให้ตั้งศาลเพิ่มขึ้นในสนามสถิตยยุติธรรมอีกศาล
หนึ่งเรียกชื่อว่า ศาลทรัพย์สินฯ เป็นกระทรวงศาลมีอำนาจตลอด
พระราชอาณาจักร ได้รับบังคับบัญชาสรรพกรณีจับทรัพย์สิน คือ
เรือใหญ่ น้อย แลสินค้าของลงระวางเรือ แลกรณีจับทรัพย์สิน
วิสามัญ คือ รวมมือกับสัมพันธมิตรจับได้ประการ ๑ ส่งกำลัง
ทหารเรือขึ้นบกจับได้ประการ ๑ อันนายเรือแลลูกเรือซึ่งมิใช่เป็น
เรือรบจับได้ประการ ๑ อีกทั้งกรณี กู้คืน เรือแลสินค้าที่ตักศึก ๑
แลกรณีบังคับแห่งทรัพย์สิน ๑ เพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยว่าจับ
คร่าได้โดยชอบ อนุมัติชอบแล้ว พิพากษาชี้ขาดบังคับว่าทรัพย์สิน
อันใดควรริบเป็นหลวง ฤควรรักยึดไว้ ฤควรรปล่อยคืนให้แก่
เจ้าของ ฤควรรใช้ค่ากู้คืน ฤควรรแก้สถานใด ตามทำนองประเพณี
กรรมแห่งชาติทั้งหลาย (ชุส เช่น เชื้อยม) แลพระราชกำหนดบท
บัญญัติวิธีการซึ่งได้ประดิษฐานไว้บังคับสำหรับกรณีทั้งปวงนี้ ฯ

มาตรา ๓ สรรพเรือใหญ่ น้อย แลสินค้าของลงระวางเรืออัน
นายทหารพลทหารราชนาวีจับได้ก็ดี อันพนักงานกรมเจ้าท่าจับได้
ในท่าแลน่านน้ำอาณาจักรก็ดี อันกำลังเรือหลวงเรือราษฎร ซึ่งมี
ใช้เรือรบจับได้ก็ดี สรรพทรัพย์สินแลตำแหน่งที่จับยึดคร่ามาได้
ย่อมตกเป็นสิทธิ์เป็นพัทธยาโดยราชศักดิ์านุภาพของพระเจ้าอยู่หัว
พระองค์จอมพลพยุหรรณพราชนาวี ฯ

เล่ม ๓๔ หน้า ๓๕๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๖๐

มาตรา ๔ บำเหน็จแห่งทรัพย์สินเคลื่อนที่ของราษฎร
ของลงระวางเรืออันนายทหารพลทหารราชนาวีจับได้เป็นความ
นั้น สุดแต่พระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระกรุณาชดเชย ๗ ประศาสน
ประสิทธิแก่นายทหารพลทหารเรือโดยสัดส่วนส่วนมากน้อยสถานใด
จะได้โปรดเกล้าฯ ให้ปลุกยกบุลย์บำเหน็จตามอย่างธรรมเนียมแต่
ปางก่อน ๗

มาตรา ๕ อัตราค่ากู้คืนเรือยนต์ใหญ่ฤๅสินค้ำที่ตกศึก ซึ่งศ
จะพิพากษาให้เจ้าของใช้แก่ผู้ช่วยกู้คืนได้นั้น ศาลพึงวินิจฉัยแห่ง
ยากแลง่ายหนักแลเบาโดยสมควรแก่การ แต่อย่ากำหนดบังคับ
ให้เกินอัตรากว่า ๑๐ หีบหนึ่งแห่งราคาเรือฤๅสินค้ำซึ่งกู้คืนได้มา
นั้นเลย ๗

มาตรา ๖ ผู้พิพากษาในศาลทรัพย์สินให้ให้มีจำนวนแต่
๓ นายขึ้นไป ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เลือกรรณ
ตั้งไว้ แลคณะผู้พิพากษาประชุม ๓ นายให้นับเป็นองค์แห่งศาล
พิจารณาตัดสินกรณีได้ ๗

มาตรา ๗ เมื่อใดเป็นกาลสมัยสมควรจะให้ศาลทรัพย์สิน
ออกนั่งพิจารณา จะได้มีประกาศพระบรมราชโองการ ให้
พิพากษาเป็นศาลมีอำนาจโดยพระธรรมนูญ เพื่อพิจารณาตัดสิน
กรณีจับทรัพย์สินในระหว่างเวลาที่มีสงคราม ตลอดถึงเวลาสงบ
สงครามแล้วเฉพาะกรณีที่ยังค้างพิจารณาในศาลนั้น ก็ให้บังคับ
บัญชาชำระให้สำเร็จ ๗

มาตรา ๘ เมื่อผู้พิพากษาในศาลทรัพย์สินเชลย พิจารณาเห็นว่า
ต้องการความรู้ลึกซึ้งเป็นพิเศษ แลความชำนาญในกิจการ
ก็มีอำนาจจะเรียกตั้งผู้ช่วยพิจารณาคนเดียว ๆ หลาย
ก็ได้ สุดแต่จะเห็นสมควร ฯ

มาตรา ๙ กระบวนพิจารณาในศาลทรัพย์สินเชลยนี้ ให้ใช้พระราช
บัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง อนุโลมแต่ข้อที่ควรจะยกอ้างเอามา
ได้ ถ้าแม้ว่าข้อบังคับในกระบวนพิจารณาบทใดจะอ้างมาใช้ไม่ได้
ก็ใช้ข้อบัญญัติผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินเชลย มีอำนาจสั่งให้ใช้ข้อบังคับ
กระบวนพิจารณาแลวิธีการสถานอื่น ซึ่งได้ประพฤตินครณียับ
ทรัพย์สินเชลยทั้งหลายนี้ ฯ

มาตรา ๑๐ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลทรัพย์สินเชลย ให้ยื่นยัง
ศาลฎีกาได้รับพิจารณาแล้ว ทำคำพิพากษาขึ้นครบบังคับมหูล
พระกรุณา โดยนำที่กรรมการองคมนตรีวินิจฉัยอรรถคดี เมื่อ
ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุมัติแล้ว ให้บังคับเป็นคำพิพากษา
กรณีจับทรัพย์สินเชลยได้เด็ดขาด ฯ

มาตรา ๑๑ ถ้าศาลทรัพย์สินเชลยนี้ได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นใช้
ในกรณีเมื่อใด ให้เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมจัดตั้งศาล
แลเสมียนพนักงานมากน้อยตามสมควรแก่การ แลให้เสนาบดี
กระทรวงพระคลังจ่ายพระราชทรัพย์ ตามงบประมาณพิเศษ
เงินตลอดเวลาที่ศาลจะได้นั่งพิจารณาพิพากษากรณีเงินเสร็จสิ้น ฯ

เล่ม ๓๔ หน้า ๓๕๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ กรกฎาคม

มาตรา ๑๒ ให้กองหมายในกระทรวงยุติธรรมแปลการ ^{นคั}
ที่ดำเนินการบังคับกรณีทรัพย์สิน ^{ยอม}
ตัดสินคำสั่งบังคับกับปัญหาทั้งปวง ^{ใด} ๑

มาตรา ๑๓ เจ้าพนักงานบังคับกรณีทรัพย์สินตามคำพิพากษา
คำสั่งของศาล ได้ขายหรือ ฤๅสินค้ำซึ่งจับไว้ นั้น ผู้ซื้อ
ปรารถนาจะได้ ใบสำคัญคู่มือ ให้ร้องต่อศาลภายในเวลา ๑
แต่ัว้นขาย ฤๅวันที่ศาลสั่งริบ นับเอาวันหลังเป็นประ ๑๒
เมื่อศาลได้รับคำร้องตั้งแล้ว ก็ให้สั่งให้ออกใบสำคัญไป ^{๒๓}
ผู้ซื้อ ฤๅจะสั่งให้สลักหลังหนังสือขายนั้นเองก็ได้ ๑ ก
ในกรณีศาลได้มีคำสั่งให้ปล่อยคืนเรือ ฤๅสินค้ำซึ่งจับยึด
ให้แก่เจ้าของ เจ้าของปรารถนาจะได้ ใบสำคัญคู่มือ ก็ให้ ^{๒๔}
ต่อศาลภายใน ๑ เดือนนับแต่วันสั่งคืน เมื่อศาลได้รับคำ ^{๒๕}
ตั้งแล้ว ก็ให้สั่งให้ออกใบสำคัญนั้นให้แก่เจ้าของ ๑

มาตรา ๑๔ การฟ้องกรณีทรัพย์สินขอให้ริบเรือ น้อยให้
ฤๅสินค้ำของลงระวางเรือเป็นราชสิทธิพิทักษ์ของหลวงนั้น
ตกเป็นหน้าที่เจ้าพนักงานกรมอัยการเป็นโจทก์คดีความแผ่นดิน
ในกรณีทรัพย์สินอย่างอื่นนอกนี้ ผู้ใดมีสิทธิจะเรีย ^{๒๖}
ทำนองประเพณีธรรมเนียมแลพระราชบัญญัติสถานใด จะฟ้อง ^{๒๗}
ตนเองก็ชอบ ๑

ประกาศมาณวันศุกร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒
เป็นวันที่ ๒๔๔๔ ในรัชกาลปัตยุมันนี้